

Vaalien valmistelutoimikunnan nimeäminen toimikaudelle 2025–2028

Maakuntahallitus 21.10.2024

473/00.04.05/2024

Tiivistelmä

Vaalien valmistelutoimikunta on toimielin, joka valmistelee Uudenmaan liiton maakuntavaltuuston ja maakuntahallituksen valintaa kuntavaalien tuloksen mukaisesti. Toimikunnalle voidaan osoittaa myös muita tehtäviä. Koska ensi vuonna järjestetään kuntavaalit, on uuden toimikunnan asettaminen ajankohtaista. Jäsenet ovat olleet useimmiten puolueiden piirijärjestöjen toiminnanjohtajia.

Selostus

Uudenmaan vaalien valmistelutoimikunnan tehtävänä on valmistella Uudenmaan liiton maakuntavaltuuston, maakuntahallituksen ja tarkastuslautakunnan valintaa perussopimuksen 11§:n mukaisesti. Lisäksi toimikunnalle voidaan osoittaa myös muita tehtäviä.

Vaalien valmistelutoimikunta avustaa muun muassa suhteellisuusperiaatteen ja tasa-arvolain vaatimusten yhteensovittamisessa toimielinten valinnan tueksi. Toimikunnan tulee ylläpitää vaalilastointiin liittyviä tiedostoja. Toimikunta voi ottaa myös muita asioita käsiteltäväkseen.

Toimikunnan jäseniksi ja varajäseniksi on nimetty niiden puolueiden edustajat, joilla on edustus Uudenmaan liiton maakuntahallituksessa. Pääsääntöisesti niin kutsutun virka-aseman nojalla nimettävä jäsen on Uudeltamaalta ja henkilökohtainen varajäsen Helsingistä. Käytännössä jäseniksi nimetyt ovat olleet piirien toiminnanjohtajia tai vastaavia tehtäviä hoitavia. Puheenjohtajana toimii maakunnan liiton alueen suurimman poliittisen ryhmän edustaja ja varapuheenjohtajana toiseksi suurimman ryhmän edustaja. Toimikunta voi kokoontua siten, että sekä jäsen että varajäsen osallistuvat kokouksiin. Toimikunta voi kutsua kokouksiinsa myös ulkopuolisia asiantuntijoita ja erityisistä syistä myös muiden poliittisten ryhmien edustajia.

Maakuntahallituksen päättäessä asettaa toimikunnan, henkilöt nimetään joulukuun kokouksessa. Puolueiden piirijärjestöjä pyydetään tekemään esitykset valittavista henkilöistä 29.11.2024 mennessä. Vaikka kyseessä ei ole kuntalain 30 § tarkoittama toimikunta, vaalien valmistelutoimikunnan jäsenille maksetaan kokouspalkkiot Uudenmaan liiton palkkiosäännön mukaan.

Asian tausta

Uudenmaan liiton perussopimuksen 4 §:n mukaan Uudenmaan kuntien edustajainkokous kokoontuu kuntavaalien jälkeen valitsemaan maakuntavaltuuston jäsenet ja varajäsenet. Tämän jälkeen maakuntavaltuusto valitsee maakuntahallituksen (perussopimuksen 17 §) ja tarkastuslautakunnan (32 §).

Kuntalain 58:3 § mukaan kuntayhtymän valtuuston kokoonpano on sovitettava sellaiseksi, että se vastaa jäsenkuntien valtuustoissa edustettuina olevien eri ryhmien kuntavaaleissa saamaa ääniosuutta kuntayhtymän alueella vaalilaissa säädetyn suhteellisuusperiaatteen mukaisesti. Lain 59:2 § mukaan kuntayhtymän valtuuston jäsenet valitsevat kukin kunta kuntayhtymän perussopimuksessa sovitulla tavalla.

Alueiden kehittämislain 17 a §:ssä säädetään, että maakuntavaltuuston jäsenten tulee olla jäsenkuntiensa valtuutettuja. Maakuntavaltuustossa edustettuina olevien ryhmien ääniosuuksien tulee valittaessa vastata jäsenkuntien valtuustoissa edustettuina olevien eri ryhmien kuntavaaleissa saamaa ääniosuutta maakunnan alueella vaalilaissa säädetyn suhteellisuusperiaatteen mukaisesti. Myös maakuntavaltuuston varajäsenten tulee olla jäsenkuntiensa valtuutettuja. Tasa-arvolain 4 a § nojalla kunnallisissa ja kuntien välisen yhteistoiminnan toimelemissä kuten kuntayhtymissä tulee olla sekä naisia että miehiä kumpiakin vähintään 40 prosenttia, jollei erityisistä syistä muuta johdu.

Esittelijän päätösesitys:

Maakuntahallitus päättää

- asettaa vaalien valmistelutoimikunnan yllä selostusosassa esitetyn mukaisesti toimikaudeksi 1.1.2025-31.12.2028.
- pyytää maakuntahallituksessa edustettuina olevien puolueiden piirijärjestöjä nimeämään edustajansa toimikunnan jäseniksi ja heidän henkilökohtaisiksi varajäsenikseen 29.11.2024 mennessä.

Esittelijä:

maakuntajohtaja Tuija Telén

Lisätiedot:

Vastuujohtaja Tuija Telén
Asiantuntija Janne Tamminen, Tero Suursalmi

Päätösote:

puolueiden piiritoimistot